

bevist om, at kunde der bidrages til, at vi fik flere og flere smaa selvstændige Hjem her i vort Land, da vilde vi samtidig dermed ikke alene bidrage til at hemme Utilfredshedens Aand, men ogsaa til at hemme baade Fattigdommen og Elendigheden, som ellers findes her alle Vegne. Men ved Siden heraf er jeg heller ikke blind for, at skal denne Lov gennemføres, vil det i Virkeligheden komme til at kræve endnu flere Penge. Den Gang den ærede Landbokommission udsendte en Skrivelse til Landboforeningerne med forskellige Spørgsmaal vedrørende denne Sag, da tillod den Landboforening, for hvilken jeg har den Ære at være Formand, sig at anføre i sin Sværskrivelse, at man maatte anse det for heldigt, at der samtidig med, at denne Lov blev gennemført, ogsaa kunde skabes Vilkaar i Retning af, at de, som skulde have disse Jordlodder at dyrke, forud kunde blive dygtiggjorte i Jordens Dyrkning, idet vi gik ud fra, at det aldrig nytter at overlade en Mand en Jordlod, naar han i Realiteten ikke forstaar at dyrke den paa rationel Maade. Derfor tillode vi os at udtale, at det vilde være nødvendigt, at der blev oprettet specielle Landbrugsskoler for vordende Husmænd og deres Sønner, hvor de kunne faa Indblik i, hvorledes de skulde dyrke Jord. Jeg nærer heller ikke Tvivl om, at naar denne Lov gennemføres, vil der blive stillet Krav til Staten om Oprettelse af saadanne Skoler. Jeg vil bl. a. pege paa, at det Spørgsmaal er meget brændende i min Egn, og jeg skal ikke tilbageholde, at jeg puster dertil, alt hvad jeg kan, thi hvis Husmændene virkelig skulde drive deres Jord, saa maa de dygtiggøres fra Begyndelsen og lære at kende Naturens skjulte Kræfter.

Det er blevet hævdet, at det vil være ganske nødvendigt, at den, som attraar en saadan Jordlod, maa være i Besiddelse af mindst 800 Kr. Jeg tror, at skulde den Bestemmelse bringes til Udførelse i Praxis, vil Loven blive forfejlet og ikke svare til sin Hensigt. Jeg vil derfor meget beklage, om en saadan Bestemmelse skulde blive indsat i Lovforslaget, og man saaledes vilde fravige, hvad der blev vedtaget i det andet Ting. — Jeg vil i Tilslutning til, hvad det ærede 3dje Medlem for 8de Kreds (Johnsen) udtalte, meget anbefale det Udvalg, der faar med denne Sag at gøre, at tage under Overvejelse, om der ikke til dette Lovforslag kunde knyttes en Bestemmelse om en Tyendespæreforening. Det er noget, som Landbokommissionen ogsaa

har udtalt sig om, men man har ikke set det fremsat i Lovforslaget, uagtet man dog ved, at det er en Sag, der gærer meget stærkt ude omkring i Befolkningen, og der er ikke faa Egne i Landet, hvor der er oprettet saadanne Foreninger, hvor ikke alene Tyendet opmuntres til at spare, men hvor man ogsaa søger at give det en Slags Præmierente i Form af Bidrag fra Husbondens Side. Jeg vil, som sagt, i Tilslutning til det ærede Medlem ogsaa for mit Vedkommende anbefale Udvalget at tage Spørgsmaalet om Tyendespæreforeninger under Overvejelse og anmode om, at det maa blive sat i Forbindelse med Lovforslaget.

Til disse faa Bemærkninger skal jeg indskrænke mig og anbefale Forslaget i den foreliggende Skikkelse. Jeg vilde meget beklage, hvis dette Lovforslag skulde strande paa, at der ikke kunde komme Overenskomst i Stand mellem de to Ting og Regeringen, thi der er ikke faa Hundrede Mennesker, der gaa ude i Landet og vente paa denne Lovs Gennemførelse, og jeg tror ikke, at det vil forbedre Tilfredsheden i vort Folk, dersom de skulde blive skuffede ved at se, at man havde givet dem gyldne Løfter, men ikke villet indfri dem. — Hermed skal jeg paa det varmeste anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i den foreliggende Skikkelse.

Koch: Jeg er for mit Vedkommende ganske enig med det ærede Medlem, som nu talte, i, at det er ønskeligt, at man paa Landet kan skaffe saa mange selvstændige Husmandshjem som muligt. Jeg er ogsaa enig med ham og det ærede Medlem for Eyn (Johansen) i, at saadanne selvstændige Husmandshjem ere meget heldige for Børneopdragelsen, og at de fremskaffe en vis vælgørende Tilfredshed i vide Kredse, men jeg maa dog tillade mig at henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at efter de Oplysninger, der foreligge, har det slet ikke den mindste Vanskelighed for de paagældende selv at skaffe sig saadanne Hjem, naar de kun have de fornødne Midler dertil. Efter de Oplysninger, der forelaa Landbokommissionen, har der nemlig intetsteds i Landet vist sig Mangel med Hensyn til at faa den fornødne Jord, men Manglen har her som saa ofte været, at de vedkommende ikke have haft de fornødne Penge til at erhverve den. Nu kan jeg for mit Vedkommende gerne være enig med det ærede Medlem i, at Staten under saadanne Forhold meget vel kan træde hjælpende til, men Spørgsmaalet bliver da dette: